

Doamnelor și domnilor, bună ziua.

Declarația de presa pe care am pregătit-o va cuprinde:

- 1. O scurtă prezentare a câtorva date statistice relevante pentru anul 2017**
- 2. Considerații legate de fenomenul criminalității organizate în România**
- 3. Considerente cu privire la ceea ce, în viziunea noastră, pare a fi o abordare strategică fragmentată și, uneori, precară a combaterii criminalității organizate în România 2017.**

- 1. Raportul de activitate, pe care l-am postat astăzi pe site-ul DIICOT întocmit în acord cu obligațiile pe care legea ni le impune a fost transmis ministrului justiției, spre a fi supus aprobării Parlamentului și, de asemenea, către CSM. Raportul relevă întreaga activitate în date și cifre a structurii.**

În ultimii ani, DIICOT a crescut constant, atât în ceea ce privește calitatea activității de urmărire penală a procurorilor, cât și cu privire la încrederea dobândită în cooperarea cu instituțiile partenere europene.

România ocupă primul loc în topul clasamentului privind tarile inițatoare de reuniuni de coordonare a activităților investigative a criminalității transfrontaliere, cu un număr de 40 de reuniuni inițiate alături de membrul național Eurojust. Este urmată de Germania, Franța și Italia.

Procurorii DIICOT au participat la 38 din cele 40 de întâlniri, ceea ce reprezintă 95% din total, iar 24 de echipe comune de anchetă din cele 26 încheiate de România sunt cu participarea procurorilor DIICOT.

Împrejurarea că DIICOT a preluat urmărirea penală de la alte state în **124** cauze, denotă încrederea de care beneficiază structura în relația cu autoritățile străine. Ponderea infracțiunilor pentru care s-a solicitat preluarea urmăririi penale este în

cauzele de criminalitate informatică – 109 cereri, iar restul pentru trafic de persoane, trafic de droguri sau spălare de bani.

În anul 2017, numărul cauzelor de soluționat a fost de **24.709** cauze, din care **12.220** cauze nou înregistrate în perioada de referință. Rezultă astfel că media dosarelor de soluționat per procuror în anul 2017 este de **102,52**. În ceea ce privește situația cauzelor soluționate, în cursul anului 2017 au fost soluționate **10.287** cauze.

Rezultă astfel că media dosarelor soluționate per procuror este de **42,68** cauze per procuror în 2017. De asemenea, în anul 2017 procurorii DIICOT au redactat un număr de 1.535 de rechizitorii și acorduri de recunoaștere a vinovăției, trimițând în judecată un număr de 3.940 de inculpați.

Rezultă astfel că media dosarelor soluționate per procuror cu **rechizitoriu** sau **acord de recunoaștere a vinovăției** a crescut la **6,36** cauze per procuror în 2017, reprezentând o creștere cu **4,61%** în 2017.

Valoarea totală a bunurilor indisponibilizate prin măsuri asiguratorii în dosarele soluționate în cursul anului 2017, în cadrul Direcției de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a fost de **488.484.952 lei**.

Raportat la cei **3.940** inculpați trimiși în judecată, ponderea inculpaților achitați în baza temeiurilor care examinează fondul cauzei este **1,92%** din totalul inculpaților trimiși în judecată (**76 din 3.940**). Astfel, pe dosare de o certă complexitate, procurorii DIICOT realizează o rată a condamnărilor de 98,08%, ceea ce situează în de urmare, rata achitărilor în continuare sub un procent de 2%.

2. Considerații legate de fenomenul criminalității organizate în România

Urmărirea penală efectuată în cauzele soluționate a relevat, pe de o parte, activitatea unor grupuri strict orientate către teritoriul național, iar pe de altă parte activitatea grupurilor orientate transnațional, cel mai adesea la nivelul statelor din cadrul Uniunii Europene.

O analiză a mai multor indicatori cantitativi și calitativi referitori la urmărirea penală efectuată cu privire la grupurile infracționale organizate destructurate, în raport de care în cursul anului 2017 s-a dispus trimiterea în judecată, relevă faptul că sub aspectul operativității urmăririi penale în anchetele cu acest obiect, **52%** din cauze au fost soluționate într-un interval de 6 luni până la 2 ani de la data sesizării, **25%** din cauze într-un interval de 2 până la 5 ani și un procent de **15%** din cauze au fost soluționate într-un interval de peste 5 ani.

Cu privire la perioada activă a grupurilor identificate și cercetate în raport de care s-a dispus trimiterea în judecată în 2017, rezultă că aceasta variază semnificativ, ponderea consistentă fiind reprezentată de grupurile cu activitate infracțională cuprinsă între 6 luni și 3 ani, respectiv 53%.

Referitor la structura grupurilor infracționale, respectiv modul de organizare al acestora analiza efectuată a evidențiat că 42% dintre acestea au o structură ierarhică strictă, 31% sunt organizate de tip network colaborativ, iar 27% sunt nestructurate precis (fără o ierarhie precisă, cu funcții schimbabile sau vag determinate).

Numărul membrilor grupurilor infracționale organizate analizate variază de asemenea, de la structuri cu 3-6 membri, reprezentând 36%, la 6-10 membri – 35% ori 11-20 membri – 20%, până la structuri largi cu 21-30 membri reprezentând 6% din grupurile analizate ori peste 30 membri – 3% din grupurile analizate.

În doar 9% din grupurile analizate s-a identificat ca element de specificitate legătura de sânge, familială între membrii grupului, în 13% naționalitatea, iar etnia în 14%.

Între factorii facilitatori ai activităților infracționale, defalcați după incidența acestora se remarcă utilizarea tehnologiei, mijloc de comunicare în principal și în subsidiar modalitate de comitere a unor infracțiuni, urmată de intimidare, violență, corupție, influența politică etc.

Ținând cont de faptul că în majoritatea lor grupurile infracționale organizate analizate și-au desfășurat activitatea într-o proporție importantă la nivel local (oraș, unul sau mai multe județe) ori la nivel național amenințarea la adresa comunității este în același fel prezentată.

Impactul relativ la destructurarea grupurilor identificate și cercetate poate fi reprezentat în raport de același indicator principal, respectiv arealul în care acestea și-au desfășurat activitatea infracțională.

În final, ținând cont de particularitățile fiecărui grup infracțional organizat analizat, condițiile de regrupare pe termen scurt sunt prezente în doar 4% din cazuri.

Trafic de persoane

În continuare, o pondere semnificativă în cadrul acestor grupuri de criminalitate organizată o reprezintă grupurile specializate în traficul de persoane și traficul de minori, în special în scopul exploataării sexuale, mai rar prin muncă forțată, cu țări de destinație în vestul Europei.

În ceea ce privește traficul de persoane, acest tip de infracțiuni este în continuare bazat pe mirajul unei vieți mai bune în afara granițelor României, fiind folosită atât metoda lover boy, cât și metode clasice de recrutare, în care victimele acceptă cu ușurință oferte dubioase și riscante de lucru în diferite industrii, ajungând apoi ca prin diverse metode și forme de control fie obligate să muncească, să se prostitueze sau să cerșească în folosul traficantilor.

Traficul de droguri

Pe parcursul anului 2017, la fel ca și în anii precedenți, s-a păstrat trendul ascendent al traficului intern și a consumului ilicit de Cannabis, precum și a infracțiunilor privind efectuarea, fără a deține autorizația prevăzută de lege, de operațiuni cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive (cunoscute generic sub denumirea de ”etnobotanice” sau ”droguri legale”).

Din activitatea de urmărire penală penală desfășurată pe acest segment de criminalitate a rezultat că cel mai traficant drog de risc a rămas Cannabisul. Modalitățile de comitere a infracțiunilor care privesc acest drog de risc au presupus uneori surse transfrontaliere (Cannabis provenit, preponderent, din Spania și Olanda, introdus în România pe cale rutieră) însă am asistat la o creștere semnificativă a

culturilor ”indoor” și ”outdoor”. Dintre culturile ”outdoor” cea mai reprezentativă captură a fost realizată de către Serviciul Teritorial Timișoara de pe un teren situat la limita județelor Timiș și Caraș-Severin, de unde au fost recoltate aproximativ 2,1 tone de plante de Cannabis, din care au rămas circa 650 kg masă vegetală după uscare și selectare.

Din punct de vedere al modurilor de operare utilizate de către traficanții de droguri, o pondere însemnată este reprezentată de tranzacțiile realizate pe Darknet cu plata prin Bitcoin.

Din perspectiva pieței interne de droguri, traficul și consumul de droguri de mare risc au rămas localizate, cu precădere, în zona municipiului București și a celorlalte centre universitare importante.

Referitor la traficul transfrontalier de droguri de mare risc, activitatea de urmărire penală a relevat că România a rămas, îndeosebi, țară de tranzit, aflată pe traseul ”rutei balcanice” de transport, în special, a heroinei, cocainei și a Ecstasy.

Cu toate acestea, s-a constatat că există tendința traficantilor de utilizare cu frecvență ridicată a unei rute alternative care presupune transportul drogurilor din zona Afganistan către Georgia și, mai departe, în Ucraina, de unde drogurile sunt redirecționate către țări din zona Europei de Vest, fie cu tranzitarea României, fie prin Polonia sau Slovacia. Semnarea, la data de 26.10.2017, a protocolului de colaborare directă între Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Parchetul General din Ucraina, precum și întâlnirile de lucru realizate cu procurori din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din Republica Moldova, au contribuit la configurarea premiselor de îmbunătățire a cooperării judiciare internaționale necesare combaterii infracțiunilor transfrontaliere de droguri care se comit pe ruta anterior menționată.

De asemenea, având în vedere utilizarea ce către traficanți a unei a doua rute alternative de transport a drogurilor prin partea de sud a României, respectiv, prin Bulgaria și Serbia și, apoi, către Ungaria, au fost organizate în cursul anului 2017 întâlniri între procurori ai direcției și cei ai parchetului specializat în combaterea

criminalității organizate din Serbia, pentru realizarea în viitor a unor schimburi de experiență și bune practici.

Criminalitatea informatică

Progresele constante în cooperarea cu sectorul privat au influențat în mod pozitiv documentarea organelor judiciare privind tendințele în domeniul criminalității informatice de competența Direcției și, totodată, au eficientizat investigația penală.

În ce privește tendințele de manifestare a formelor de criminalitate informatică, acestea sunt similare cu cele înregistrate la nivel internațional, expuse de altfel și în raportul IOCTA (Internet Organised Crime Threat Assessment) 2017.

Atacurile **ransomware** (criptări urmate de rascumparare) au eclipsat alte forme ale criminalității informatice, în special prin formele auto-propagatoare, **ransomworms** (WannaCry, Petya). Acestea nu sunt direcționate către un anumit profil al victimelor, aria de răspândire a țintelor necunoscând limitări. În plus, beneficiile obținute prin acest tip de atacuri au o valoare ridicată iar uneori prejudiciile produse victimelor, exceptându-le pe cele de ordin pecuniar, sunt extrem de grave, prin pierderea datelor.

Este de remarcat că, la finele anului 2017, s-a înregistrat și prima investigație în care au fost identificați autorii propagării unui atac tip ransomware (CTB Locker), rezultat al cooperării autorităților române cu cele din Olanda, Statele Unite ale Americii și Marea Britanie.

Odată cu atacurile cibernetice, tehnicile de inginerie socială (ex., phishing) au devenit o tactică esențială pentru comiterea fraudelor. Amenințările de tip **man-in-the-browser** sau **man-in-the-middle** sunt folosite tot mai mult pentru obținerea de beneficii pecuniare importante, acestea vizând deturnarea directă a destinației unor transferuri de bani sau interpunerea în comunicările între comercianți și determinarea efectuării unor transferuri de bani către alte conturi bancare. Instrumentele și tehnicile similare folosite, precum și schimbul de informații între persoanele implicate în comiterea unor astfel de fapte, fac dificilă uneori atribuirea activității infracționale unei personae determinate.

Au evoluat și formele de **abuz asupra dispozitivelor, serviciilor și sistemelor automate, IoT** (internet of things - rețele de obiecte interconectate), înregistrându-se și primul atac masiv produs de o aplicație malițioasă dedicată (Mirai), care a transformat echipamentele respective în sisteme controlate de la distanță, parte a unor rețele de tip botnet.

De altfel, **controlarea rețelelor de tip botnet** și folosirea acestora ca arme ale unor atacuri informatice nu numai că reprezintă unul dintre pericolele emergente ci constituie una dintre cele mai mari provocări din perspectiva investigării și încercării de destructurare.

Componenta online este tot mai pregnantă și în ce privește comerțul ilicit, piețele dezvoltate în **Darknet** intersectând și favorizând toate zonele de criminalitate.

Criptomonedă (în special Bitcoin, Ethereum, Monero) este din ce în ce mai exploatată de către infractorii cibernetici, constituind în prezent principala modalitate de plată folosită pentru operațiunile piețelor dezvoltate în Darknet și, în aceeași măsură, fiind folosită pentru încasarea răscumpărării în cazurile atacurilor de tip ransomware. Totodată, compromiterea unor sisteme informatice **și utilizarea ilicită a puterii de procesare pentru minarea de criptomonede** se înscrie în direcțiile de evoluție a criminalității informatice.

Numărul grupurilor infracționale specializate în atacuri directe și complexe asupra ATM-urilor sau sistemelor bancare este de asemenea în creștere, prejudiciile înregistrate fiind din ce în ce mai importante.

Noua tendință în ce privește echipamentele de copiere a datelor inscripționate pe banda magnetică a cardurilor bancare, **deep insert skimming**, a afectat și România.

Deși **materialele de exploatare sexuală a copiilor** sunt încă produse de către infractori, se înregistrează o creștere a volumului materialelor auto-generate, de cele mai multe ori rezultând din acțiuni de constrângere sau șantaj. Anul 2017 a adus și soluționarea unuia dintre cele mai mediatizate cazuri de șantaj urmat de sinuciderea victimei, finalizat prin eforturile concertate ale autorităților judiciare din România și Irlanda de Nord.

Pe fondul obținerii facile a unor câștiguri importante, se remarcă propagarea aplicațiilor care oferă servicii de tip **live-streaming** și implicarea minorilor, de vârste tot mai fragede, în astfel de activități.

În condițiile evoluției constante a tehnicii dar și a apetenței tot mai ridicate pentru consumul de tehnologie, se poate afirma că fiecare an stabilește standarde tot mai înalte în ceea ce privește criminalitatea informatică, determinând, în consecință, o exigență tot mai ridicată în investigarea acestei forme de criminalitate.

Macro-criminalitate economico-financiară

Anul 2017 a reprezentat primul în care DIICOT a pierdut competența materială pentru infracțiunea de evaziunea fiscală. Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism mai poate să efectueze urmărirea penală în astfel de cauze doar prin prorogare de competență, în situația dosarelor în care competența există prin raportare la alte infracțiuni prevăzute de art. 11 din ordonanța sus-menționată.

De asemenea, în majoritatea cauzelor soluționate cu rechizitoriu au fost efectuate cercetări și cu privire la infracțiunea de spălare de bani, infracțiunea predicat fiind reprezentată de fapte de criminalitate economico-financiară.

Având în vedere normele de competență, în privința infracțiunilor de evaziune fiscală nou înregistrate apreciem că trendul pentru următorii ani va fi unul descendent.

În privința infracțiunilor la Codul Vamal, s-a constatat înregistrarea unui număr de cauze aproximativ egal cu cel al cauzelor înregistrate în perioada de referință, fenomen care este favorizat de calitatea României de frontieră externă a Uniunii Europene. De asemenea, în acest domeniu, cele mai multe cauze au avut/vor avea ca obiect săvârșirea infracțiunii de contrabandă cu produse accizabile - tutun.

Terorism

România nu s-a confruntat pe parcursul anului 2017 cu o amenințare teroristă concretă și consistentă.

Reflectând asupra situației de la nivel european, radicalizarea islamică din România reprezintă în acest moment unul dintre riscurile majore; deși nu are dimensiunile unui fenomen, în ultimii ani a cunoscut o amplificare, în principal în rândul rezidenților proveniți din spații cu problematică teroristă activă, precum și al cetățenilor români convertiți la islam.

Numărul românilor convertiți radicalizați se află în creștere în ultimii doi ani, însă, manifestările se mențin, în general, la nivel verbal-atitudinal. În numeroase cazuri radicalizarea se suprapune peste unele probleme de ordin social (statut financiar precar, lipsa unui loc de muncă), juridic (sunt sau au fost încarcerați) sau psihic (instabilitate, nivel intelectual scăzut ori chiar afecțiuni atestate medical) și în absența unei culturi religioase.

Situațiile de radicalizare care implică adolescenți, deși puțin numeroase atrag atenția asupra puterii de contaminare a ideologiilor de tip extremist, care justifică și îndeamnă la violență, dar și asupra necesității de adaptare a mecanismelor legislative și instituționale de intervenție.

Colaborarea aplicată și coerentă cu Serviciul Român de Informații în calitate de autoritate națională în domeniul prevenirii și combaterii terorismului și eforturile instituționale conjugate în cadrul Sistemului National de Prevenire și Combatere a Terorismului au asigurat și în 2017 marja de acțiune anticipativ-preventivă.

În actualul context de securitate, demersul de actualizare a Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului trebuie finalizat, absența unui instrument legislativ flexibil, modern și adaptat noilor realități în materia prevenirii și combaterii terorismului începând să producă deja efecte, la nivel de vulnerabilități create stării de securitate națională, greu de surmontat într-o perspectivă de timp deloc îndepărtată.

3. Al treilea subiect principal al comunicării de astăzi îl constituie unele considerente cu privire la ceea ce, în viziunea noastră, este o abordare

strategică fragmentată și, uneori, precară a combaterii criminalității organizate în România 2017.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.78/2016 pentru organizarea și funcționarea DIICOT, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative a fost și este o soluție legislativă *incompletă*, un răspuns insuficient la nevoile curente de dezvoltare instituțională, cât și la amenințările definite la nivel național, european și internațional. Prin modificarea legislativă s-a dorit augmentarea capacității și a vitezei de răspuns la pericolul tot mai specializat al criminalității predictibile, simultană întăririi capacității operaționale a direcției, lucru care nu s-a obținut decât parțial.

Prin demersurile întreprinse la nivelul Ministerului Justiției pentru adoptarea OUG 78/2016, am urmărit **reformarea DIICOT pe trei componente** distincte:

- **management**, întărirea și eficientizarea funcției de conducere;
- **organizarea internă și funcționarea direcției** raportat la noile necesități de investigare și analiză a criminalității organizate;
- **urmărirea penală**, întărirea eficacității acesteia prin întărirea capacității de efectuare a investigațiilor financiare și prin completarea personalului direcției cu lucrători de poliție judiciară.

După adoptarea OUG, acesta a intrat în procedura parlamentară de aprobare, unde, după 14 luni, se află și la acest moment. Pe tot parcursul anului 2017, am fost activi la comisiile juridice ale Camerelor pentru a ne prezenta argumentele în adoptarea legii de aprobare a OUG, cu amendamente. Ar fi fost mult mai ușor dacă România avea o viziune strategică integrată cu privire la combaterea criminalității organizate.

Să ne reamintim că România nu a intrat sub monitorizarea MCV și cu privire la criminalitatea organizată datorită acțiunii sincronizate a autorităților statului din perioada de preaderare, acțiune posibilă în virtutea voinței politice a momentului transpusă în două Hotărâri de Guvern, una emisă în 2004, iar cealaltă în 2005, de adoptare a **Strategiei Naționale de Combatere a Criminalității Organizate și a Planului de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale**.

La acel moment, concluziile misiunilor succesive de evaluare au arătat că subiectul prevenirii și combaterii criminalității organizate nu era necesar să devină obiect al monitorizării progreselor în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, rămânând sub monitorizare în principal chestiunile legate de prevenirea și combaterea corupției.

Unul dintre experții evaluatori s-a exprimat în sensul că eram cu 20 de ani înaintea Bulgariei.

Odată cu încetarea monitorizării din perioada preaderare, au încetat și eforturile de a operaționaliza o parte din capacitățile prevăzute în planul de acțiune.

La mai mult de 10 ani de la prima strategie integrată de combatere a criminalității organizate, în ciuda intervențiilor publice repetate a conducerii DIICOT, ne găsim în situația de a avea, în diferite stadii de adoptare, strategii sectoriale sau deloc.

În prezent, nici una dintre strategiile de combatere a unor fenomene infracționale ce intră în competența de combatere a DIICOT, elaborate de agenții guvernamentale - trafic de persoane și trafic de droguri – nu sunt efective. Astăzi, strategia națională de combatere a traficului de persoane este în stadiul de proiect din anul 2016, iar strategia împotriva traficului de droguri nu este însoțită de un plan de acțiune în vigoare. Nu există o strategie de combatere a criminalității informatice. Nu există o strategie de combatere a mării criminalități economico-financiare; nu există o definiție a mării criminalități economico-financiare.

În toate aceste domenii ce reclamă o abordare strategică ar trebui realizată primordial o analiză națională de riscuri și amenințări, care ar trebui să fie produsul unui efort interinstituțional. Acesta este modelul european.

Acest puzzle al abordării strategice ar fi incomplet dacă nu as menționa și că, în anul 2015, a fost adoptată la nivelul MAI strategia națională de ordine și siguranță publică 2015-2020, articulată pe contribuția esențială a grupului interministerial strategic, organism care a încetat să existe. Strategia trebuia, conform propriei viziuni, să fie urmată de un plan de acțiune care, din ce știm, nu a fost adoptat niciodată.

În cei aproape trei ani de mandat ai conducerii DIICOT s-au succedat 5 guverne, dialogul instituțional fiind purtat cu 5 miniștri ai justiției, 4 miniștri de interne, 3 procurori generali. Am prezentat fiecăruia dintre ei concluziile noastre cu privire la stadiul de dezvoltare a abordării strategice a criminalității organizate. În continuare ne găsim în aceeași situație:

- Fără o analiză națională de riscuri și amenințări;
- Fără un document strategic integrator;
- structuri operaționale de suport insuficiente pentru abordarea investigațiilor financiare pentru identificarea și sechestrarea produsului infracțional;
- resurse umane inadecvate numeric în poliție .

Nu vreau, și subliniez asta, să se înțeleagă că încerc să găsesc explicații ale unui potențial insucces DIICOT în cauze externe, dacă se va considera că acesta există.

Vreau doar să promovez ideea necesității abordării integrate. Trebuie să transmit până la înțelegerea publică deplină că DIICOT este doar o componentă a sistemului național de combatere a criminalității organizate.

Crima organizată nu poate fi combătută fără concursul poliției specializate ca principal partener al DIICOT, dar nici fără structurile specializate în culegerea și prelucrarea informațiilor. Personal, consider că acesta este un subiect în legătură cu care nu trebuie să avem complexe. Matricea de dezvoltare a unui caz serios de criminalitate organizată comportă două faze distincte: o fază informativă și o fază judiciară. Rolul procurorului trebuie jucat în faza judiciară, iar legea trebuie să stabilească cine este însă responsabilul principal în faza informativă, deoarece resimțim nevoia unei definiții foarte clare a paradigmei funcționale a sistemului, cu roluri și responsabilități legal asumate.

Fără capacitate reală și avansată de analiză operațională a informațiilor va fi dificil să deconstructăm, numai prin capacitatea limitată de administrare a probelor, rețelele infracționale. Am exportat criminalitate organizată în Europa de vest, dar nu analizăm adevărata dimensiune și acționăm asupra ei incidental, fără o strategie.

Avem nevoie de mult mai multa coordonare și cooperare la nivelul întregului sistem național de combatere a criminalității organizate.

Evident, eforturile noastre de consolidare a capacității de combatere a criminalității organizate au fost subminate de agenda legată de dezbaterile pe marginea legilor justiției.

Legat de acest subiect am încercat constant să ne exprimam pozițiile și punctele de vedere cu privire la marea dezbateră a anului 2017, legile justiției, printr-o expresie strict în limita prerogativelor noastre legale.

Este adevărat ca, pe de o parte, am strâns din dinți, iar pe de altă parte, am refuzat compromisuri pentru a putea rămâne în acest cadru. Pentru că provocările au fost uriașe. Este un efort să reușești să rămâi în limita despre care vă vorbeam, atunci când înțelegi, citind propunerile de modificare legislativă ca direct sau indirect, ceea ce se va întâmpla ar putea deveni o știrbire a independenței procurorului, o timorare, acolo unde va găsi loc, a exercițiului de urmărire penală.

Cu privire la situația actuală a sistemului judiciar din România și, în special cu privire la acele aspecte care au făcut obiectul discuțiilor publice, doresc să precizez, în primul rând, faptul că orice comportament al unui magistrat, de natură a atrage răspunderea penală ori disciplinară a acestuia, trebuie sancționat în mod exemplar, în cel mai scurt timp posibil.

Ceea ce, însă, nu trebuie să se întâmple este generalizarea criticii la o parte sau la întregul sistem judiciar. Atacurile aduse Ministerului Public în corpore sau unor direcții ori secții ale acestuia în general nu fac decât să șubrezească sistemul judiciar în ansamblul său și, astfel, să vulnerabilizeze statul român.

La fel ca în orice alt domeniu, erorile și comportamentele deviate trebuie abordate și remediate ori eliminate punctual.

Întorcându-ne la ceea ce putem face noi. Putem învăța din greșelile trecutului, din lecțiile pe care ni le aduce pas cu pas fiecare eșec, din critica constantă la adresa

procurorilor pe care o vedem zi de zi tot mai exacerbată, chiar dacă as spune că de multe ori pe nedrept.

Trebuie să dezvoltăm în interiorul sistemului exigentele în ceea ce privește integritatea și profesionalismul.

Nevoia de fluentă în limbile de circulație internațională, utilizarea curentă a platformelor electronice de schimb de date și informații, utilizarea resurselor de documentare prin accesarea bazelor de date interne și internaționale, capacitatea de analiză operațională a comunicărilor pe platforme social-media, înțelegerea tiparelor de acțiune specifice ale grupărilor criminale și dezvoltarea în consecință a unor planuri tactice corecte, adecvate de urmărire penală, folosirea în deplină legalitate și cu respectarea scrupuloasă a drepturilor și libertăților fundamentale în implementarea măsurilor de supraveghere tehnică și tehnicilor speciale de investigație, toate acestea trebuie să reprezinte obiecte de studiu și pregătire aprofundată, continuă a procurorilor DIICOT. Va trebui să trecem la un alt nivel conceptul de pregătire profesională continuă. Dacă vom reuși, DIICOT va deveni un vector regional proeminent în combaterea criminalității organizate transfrontaliere, un potențial lider regional capabil să disemineze experiența și bune practici și să influențeze planurile de acțiune concrete la nivel european.

În același sens, trebuie subliniat faptul că incapacitatea de depozitare a infractorilor de produsul infracțional este de natură să creeze un sentiment de injustiție socială. Actual, Europa în care suntem integrați privește cu mare atenție spre capacitatea de recuperare a produsului infracțiunii.

Nu vreau să cad în păcatul de a critica o politică sau alta guvernamentală. Ni s-a atras cu brutalitate atenția că nu noi facem politicile penale. Ce pot însă să spun, asumându-mi răspunderea, este că nu am văzut în cele 5 guverne pe care le-am prins în mandatul meu de procuror șef DIICOT nicio politică coerentă orientată către consolidarea capacității de identificare și confiscare a produsului infracțional. Și lucrul asta se vede și în exterior, în diferite forme, în diferite rapoarte de evaluare a sistemului judiciar din România. Lucrul acesta scapă dacă vreți și capacității MCV de evaluare a eficienței justiției, un mecanism pe care îl apreciem ca fiind depășit atât în metodele sale de evaluare, în aria pe care o focalizează cât și în concluziile

sale și indicatorii de performanță. Putem oricând argumenta. A nu se înțelege că nu îl consideram necesar față de situația din sistemul judiciar și din societatea românească în ansamblu. Îl considerăm doar depășit, inadecvat. Deși este unul dintre puținele instrumente care mai militează pentru păstrarea ori dobândirea independenței sistemului judiciar.

Vreau să închei alocuțiunea cu un citat, nu foarte scurt, pe care l-am mai folosit, dintr-un document-cheie al Comisiei de la Veneția și care ilustrează în esență marile provocări ale societății în a găsi răspunsul adecvat la necesara organizare a puterii de a efectua urmărirea penală:

"Interferența politică în cadrul urmăririi penale este, probabil, la fel de veche ca și societatea în sine. În societățile timpurii, într-adevăr, puterea de urmărire penală a fost, de obicei, în întregime în controlul regilor care puteau să o folosească pentru a-și pedepsi dușmanii și pentru a-i recompensa pe prietenii lor. Istoria oferă multe exemple ale folosirii urmăririi penale în scopuri necorespunzătoare sau politice. Nu trebuie să te uiți mai departe de dinastia Tudor din Anglia sau de Franța, atât înainte, cât și în timpul Revoluției, precum și în sistemului sovietic din Europa de Est. Europa modernă occidentală pare să fi evitat în mare măsură problema urmăririi penale abuzive în ultima vreme, dar aceasta se datorează în mare măsură mecanismelor adoptate pentru a se asigura ca nu se exercita o presiune politică improprie asupra urmăririi penale. În statele totalitare sau în dictaturile moderne, urmărirea penală a fost și continuă să fie folosită ca instrument de represiune și corupție. Existența controlului democratic nu oferă un răspuns complet la problema influenței politice asupra urmăririi penale. Tirania majorității poate extinde folosirea urmăririi penale ca instrument de opresiune. Majoritatea poate fi supusă manipulării și pot exista politicieni democrați sub presiunile populiste cărora se tem să le reziste, mai ales când acestea sunt susținute de campanii în mass-media. "